

Utopia

S T U D E N T A V I S A I T R O M S Ø

NR. 11, 16. NOVEMBER 1987, 12. ÅRGANG

Livsløgnens truende konservatisme

«Når vi gjør alt for å overbevise vår motstander, så oppdager vi til slutt at han ikke vil forstå, og at det er hans vilje vi står overfor.»

Tar en livsløgnen fra et menneske, blir det ulykkelig, heter det. Å medvirke til å avsløre folks myter vil trolig gi noe av det samme resultatet. Det forutsettes her at vi med livsløgn forstår enkeltmenneskes bestrebelsler på å beskytte sitt livssyn, «sin mening med livet». Myter går mer på enkeltmenneskes verdenssyn, på hva som er rett kunnskap om verden.

Tanke- og livssynssystemer er bl.a. underlagt logikkens lover. Dette innebærer at slike systemer ikke uten videre kan ha åpenbare og utsagte selvmotsettelser. De må ha en viss innbyrdes konsistens og bør ikke bryte kontradiksjonsprinsippet. Normalt kan man derfor ikke åpent og bevisst hevde motstridende utsagn innen systemet uten å begå logiske feil. Slike logiske bommerter vil ofte bli oppdaget og avvist av tanken selv, eller de vil bli påvist av andre.

Men tanke- og livssynssystemer vil generelt ha en iboende tendens til å undertrykke eller avvise spørsmål og problemstillinger som avslører systemet eller fører til motsigelser i det. Ellers ville knapt noen slike systemer ha den varighet over tid som skal til for å kunne kalle det et system.

På mange måter vil vi finne igjen en slik systemlogikk i enkeltmennesket også. Hevder man hele tiden motstridende synspunkter, og utøver konsekvent motstridende handlinger, er det ikke lenge før man hentes av menn i hvite frakker.

De fleste er vel enige om at en relativt lett kan bære tapet av en enkelt livsløgn eller en enkelt myte. Men når en

bevisst eller ubevisst oppdager at store deler av «ens trygge verden» ikke henger sammen og står for fall, oppstår en eller annen slags «indre personlig krise». En kan da forsøke å «bytte ut» livsløgnen eller myten med en ny og mer omfattende løgn, slik at en unngår krisen i det gamle systemet.

Slike «overganger» mellom livsløgn, som en ofte kan se, er selvsagt ikke uproblematisk, og vil vel sjeldent skje «over natten». Men den kanskje vanligste reaksjonen på en slik krise er at psykologiske mekanismer treer i kraft. Dette skjer som regel ved at man bevisst eller ubevisst avviker, undertrykker eller latterliggjør de spørsmål og problemstillinger som forårsaker at livsløgnen står i fare for å bryte.

Oftre ser vi at mennesker reagerer med avvistning eller aggresjon når visse tema blir tatt opp, der temaene tydeligvis representerer en trussel mot disse menneskenes intellektuelle og personlige integritet. Vi kjenner alle eksempler på at saklige og «personlige» diskusjoner av enkelte har blitt tatt svært personlig.

Saklige ting blir ofte personlige fordi det vanligvis er nettopp gjennom saklige argumenter at livsløgnen blottlegges og avsløres. Og når man ikke lenger klarer å skille sak og ens egen person blir enhver diskusjon om slike tema umulig, ihvertfall hvis målet for diskusjonen er sannere og bedre innsikt. Og man unngår både personlig og intellektuell utvikling.

Akademikere (særlig innen språk, litteratur og filosofi) blir svært ofte mislikt nettopp fordi de har trening i

Arthur Schopenhauer

å påvise selvmotsettelser i folks tanker, og i å avsløre myter og livsløgn. Disse har tidligere ikke blitt oppdaget pga. uklar logisk tenkning, manglende kunnskap og skoloring. Ofte har også livsløgnen(e) hatt så stor oppslutning at man gjennom dette har klart å holde stand mot kjertersk tankegods.

Her kommer vi omsider til hovedpoenget. Det vi kaller livsløgn eller myter har en eneste funksjon, nemlig å opprettholde status quo i folks indre, i folks tankesystem (det som bevarer status quo i det ytre miljøet inngår i marxistene ideologibegrep). Dette sikrer en stor grad av stabilitet og trygghet (og treghet) i våre verdensbilder i vår svært foranderlige verden. Da kan nemlig menneskene forsette med å leve og tenke som før, og slippe å stadig utsettes for nye og truende ideer, tanker og fakta. Slikt vil i stedet avvises som irrelevant eller uinteressant (eller det rene idioti). Og verden vil fortsette å rulle mot avgrunnen...

Man kan si at enhver som har et våkent blikk for i hvilken retning vår verden er i drift, og som nærer den minste bekymring for dette, har den soleklare plikt å hele tiden konsekvent å forsøke å knuse folks livsløgn og myter. Dette er den eneste måten man kan vekke folk opp fra sin slumrende småborgelige dvale på, og dermed få vår skakk-kjørte verden på beina, og dessuten:

«Først når en har lagt ut fra bryggen er man et fritt menneske.»

Arnulf Øverland

Kronikken: - Straff uten mening

FOTO: NTB

Kronikken i dette nummeret er skrevet av Arne Treholt. Treholt studerer i dag hovedfag i Sammenlignende politikk ved Universitetet i Bergen, og har tidligere arbeidet bl.a. som byråsjef i Utenriksdepartementet.

Se side 4.

Urent trav av Samskipnaden

Høstens store slager fra lokalpolitikere og Samskipnaden – garantien om at 120 midlertidige studentboligheter skulle bygges i Workinmarka, innflyttingsklare til nyttår – er ikke lenger aktuell. Samskipnaden satser i stedet på nye prosjekter, men ikke en ny studentbolig vil stå klar før tidligst høsten 1988.

Utopia Arve Bartnes

Dermed makter ikke Samskipnaden å innfri en av hovedintensjonene bak byggeplanene, å yte strakshjelp for å bedre den akutte bolignøden blant universitetets studenter. Lyspunktet er at det alternative prosjektet Samskipnaden nå arbeider med innebærer varige boliger, i motsetning til Workinn – prosjektet som ville blitt et midlertidig tilbud.

Falt i grus

Husbanken har vært Samskipnaden medspiller på den finansielle siden av 20-millioners prosjektet i Workinmarka. En hovedklausul i Husbanken er å kunne finansiere varige boliger. Samskipnadenes direktør, Vidar Bakken, avviser ryktene om at Husbanken av den grunn har satt seg på bakbena. Ifølge Bakken er problemet

at lånet fra Husbanken ikke kommer Samskipnaden i hende før i midten av november. Når så Samskipnaden i tillegg ennå ikke har lyktes i å få kommunens godkjenning av prosjektet, mener Bakken at tiden har løpt fra Workinnmark-planene.

Færre hybler – høyere standard

Samskipnadsstyret går istedet inn for å bygge varige boliger på Storelva på Kvaløya. På bakgrunn av forsinkelsene med Workinnmarkprosjektet framholder Bakken at nysatsingen ikke vil bety ytterlige utsettelse av studentboligbyggingen. Når så prisen blir den samme og Kvaløyaboligene også får en langt høyere standard, skulle ikke valget ifølge Bakken være vanskelig. De konkrete byggeplanene på Kvaløya innebærer ti bygg med seks hybler og to leiligheter i hvert, tilsammen hundre enheter. Dette er tyve færre enheter enn det

som inngikk i Workinnmarkplanene.

Fylkesmann Aune og andre sponsorer

Samskipnadenes nye studentboliger kommer sterkt forsinket. Den vanskelige boligsituasjonen vil bedres, men på langt nær løses.

I denne sammenhengen hevder kilder ovenfor Utopia at Fylkesmann Aune i Finnmark vil bevilge fem millioner kroner til bygging av flere studentboliger. Utopias bekræftede opplysninger tyder på at disse vil ømerkes for studenter fra Finnmark. I tillegg hevdes det at oljeselskapet TOTAL Marine Norsk A/S vurderer å tilby Samskipnaden en sponsoravtale. Selskapets bidrag vil være å skaffe et visst antall studentboliger. TOTAL Marine Norsk A/S tilbød tidligere i år Universitetet i Tromsø et eget stipendprogram. Dette ser Universitetsstyret meget positivt på.

TILBUD Kunstkalendre
Kunstkort
FÅS OGSÅ I UNIKIOSKEN

- Hundertwasser
- Magritte
- Matisse
- Düver
- Impresjonisme
- Hopper
- Monet
- van Gogh
- Gauguin
- samt flere andre

Unibok
UNIVERSITETSBOKHANDEL A/S

Radioen på bølgelengde ?

Studentradioen er uten tvil den beste nærradioen i byen, og ingen har noen sinne forsøkt å legge seg opp i radioens redaksjonelle linje. Den er, og skal være, fri og uavhengig. Men det betyr ikke at radioens redaksjonsledelse er eneste organ med innflytelse over radioens drift.

Radioen regner med å bruke mer enn 200.000 av studentenes velferdsmidler i 1988. Det er derfor betenkelig at det kan reises tvil om at pengene som bevilges vitterlig blir benyttet som planlagt. Det er nemlig bukken som passer havresekken når redaksjonsledelsen skal være eneste instans som godkjenner regnskapet.

Tvilsomt er det også at radioen vil bevilge sin redaktør over 120.000 kroner i året i lønn. Det er tre ganger så mye som det den jevne student har å leve for i året. Kan vi få påpeke at det er en studentradio de driver, og da bør redaktøren være student. Om arbeidsmengden er for stor til at redaktøren kan studere ved siden av, bør stillingen deles på flere. Studentaktiviteter skal være aktiviteter for studenter, hverken mer eller mindre.

Lønnsutgiftene i radioen utgjør for 1988 mer enn halvparten av det totale budsjett. Mesteparten skal gå til redaktøren. Kan vi få be om litt måtehold ?

Realisme ?

På lederplass i forrige nummer ville vi vite om vi kunne stole på Samskipnaden, ved direktør Vidar Bakken og styreleder Eva Gjerdrum. Vi utfordret dem, og trakk i tvil tidsplanen for oppussingen på Prestvatnet.

Stillheten har vært øredøvende!

Isteden har planene for boliger på Workinn-marka blitt skrinlagt. Samskipnadens tidsperspektiv viste seg nok en gang ikke å holde stikk. Vi skal til trøst få 100 enheter på Kvaløya. Ferdig høsten 1988; sier Samskipnaden.

Vi skulle ønske vi kunne tro det, og utfordrer igjen Bakken og Gjerdrum: Tør dere love å spise hatten om tidsplanen sprekker, igjen?

Utropia

I REDAKSJONEN:

Britt Bakkehaug
Arve Bartnes
Ole Berthelsen
Gry Berntzen
Janne Bjerkan
Trond Davidsen
Bjørn Erlandsen
Elin Gundersen
Frank Tore Johansen
Steinar Johansen
Kari Johnsen
Trond Odin Rønbeck
Oddgeir Sagerup
Tage Stabell-Kulø

REDAKTØR:
Tage Stabell-Kulø

REDAKSJONSSEKRETÆR:
Trond Davidsen

Utropia er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø, og kommer med 12 nummer i året.

Redaksjonen er valgt på politisk uavhengig grunnlag.

Annonsepris kr 4,- pr. sp. mm. eksl. m.v.a. Ved fast annonsering 20% rabatt.

Adr.: Boks 678, 9001 Tromsø
Tlf.: (083) 81 688 1. 386
Tlf.: (083) 81 693 (kveld)

Opplag: 1500 eksemplarer

SATS/
OMBREKING/TRYKK:
Troms Trykk A/S, Tromsø

NESTE DEADLINE: 22. JANUAR 1988

Misnøye med Studentradioen

I forbindelse med fremleggningen av Studentradioens budsjett for 1988, er det klart at sentrale studentpolitikere er skeptiske til Studentradioens bruk av studentenes penger. Spesielt rettes kritikken mot at radioen ikke bruker penger i henhold til budsjettene, slik at Hovedallmøtet (HAM) ikke får oversikt over den reelle pengebruken for radioen. Likeledes reageres det mot at redaktøren i radioen skal ha over 120.000 kroner i lønn i året. Redaktøren i radioen, Vahid Alai, avviser anklagene på alle

Utropia Tage Stabell-Kulø

Velferdsmidlene er knappe, og Samskipnadens situasjon generelt er dårlig. Spørsmålet om radioen er for dyr for studentene er igjen blitt reist. Studentradioen finansieres hovedsakelig over Samskipnadens budsjett. For 1988 er det bevilget 201.000 kroner. Radioen budsjetterer med egne inntekter på 86.000 kroner. Tilsammen betyr dette at radioen vil kune bruke 287.000 kroner i 1988. Studentutvalget vil trolig fremme forslag til HAM om at alle studenter i verv skal lønnes likt. Dette vil i sterk grad ramme redaktøren i radioen som lønnes vesentlig bedre enn alle andre studentverv.

Utropia har forelagt kritikken for Studentradioens redaktør, Vahid Alai.

- Radioen vil bruke 75.000 kroner til studio og investeringer, og du skriver i budsjettkommentaren at det er nødvendig å bytte noe av utstyret ofte. Hva er det som skal byttes ut ?

- I år har vi kjøpt inn to båndspillere og to kassetpillere, og skal kjøpe to til neste år. Vi har også brukt penger til å starte innredning av nytt studio. Dette vil vi fortsette med neste år.

- Radioen har budsjettert med å bruke 13.000 kroner til drift av kontor. Dette er svært mye. Hva går pengene til ?

- Vi bruker mye papir, porto og permer.

- Dette budsjettet legges frem for studentene 29. oktober, dvs. etter at Samskipnaden har foretatt sin budsjettering. Men Samskipnaden fikk brev fra dere før forrige HAM. Hvorfor ble ikke budsjettet fremlagt på HAM da ?

- Budsjettet var ikke klart da, og det behovet vi skisserte var kun et anslag. Vi sender alltid vårt budsjett til HAM for godkjenning. Om HAM ønsker det tidligere, skal vi selvfølgelig ordne det.

- Dere vil bruke 16.000 til reiser neste år. Hvem skal reise hvor for 16.000 kroner ?

- Vi skal sende folk på landsmøte og kurs. Pr. oktober 87 har vi brukt 8.600 til dette. Vi hadde to på landsmøte og en på seminar. Dette skal være et satsningsområde for oss, og vi vil prøve å holde kurs internt i radioen. Derfor er denne posten satt så høyt.

- Velferd er satt til 7.000 kroner. Hva skal dette dekke ?

- Det drikkes mye kaffe hos oss. I tillegg skal det være noe representasjon, dvs. middag eller en blomst til gjester osv.

- Egne inntekter er satt til 86.000 kroner. Hvor kommer disse pengene fra ?

- I år har vi utgitt et hefte, hvor det var reklame, og solgt noen lydplakater. Dette har innbrakt oss mellom 50- og 60.000 i år. Med litt økt innsats tror jeg at vi kan greie 86.000 neste år.

- Mulige reklameinntekter er altså ikke inkludert i dette beløpet ?

- Riktig. I dag er det ingen i Tromsø som kan påta seg å produsere reklame. Vi kan derfor ikke budsjettere med reklameinntekter for 1988. I tillegg kommer det faktum at reklamesituasjonen idag er helt uklar, og vi

kan ikke budsjettere med inntekter fra den. Det er ingen idag som vet hva som vil skje på reklamefronten.

- Radioen har påbegynt bygging av et nytt studio. Dette sto ikke oppført i budsjettet for 1987. Hvor kommer pengene til dette fra ?

- Vi har hentet pengene fra tre kilder. Vi har brukt noe fra posten for investeringer i 87, som var satt til 50.000. Vi har hentet noe fra salget av lydplakater og dette heftet, og sist skal vi investere også neste år. Studioet har hittil kostet omlag 12.000. Alt arbeidet har vært gjort gratis. Dette har bidratt til å holde kostnadene nede.

- Dere budsjetterer med redaktør i 1/1 stilling i lønnstrinn 17. Hvordan kan noen være student å samtidig ha full stilling ?

- Redaktøren i radioen kan ikke være student. Det å være redaktør krever så mye at det ikke er mulig å studere ved siden av. Selv har jeg ikke tatt noen eksamen på 2 1/2 år.

- Men du er redaktør i Studentradioen ?

- Ja.

- Lønnstrinn 17 tilsvarende omlag 120.000 kroner i året. Er denne inntekten rimelig, tatt i betraktning at andre studenter, for eksempel redaktøren i Utropia, SU-leder, NSU-leder osv, tjener omlag 1/4 av dette i året ?

- 120.000 i året er ikke mer enn nødvendig for det ansvaret som tilligger stillingen, snarere tvert i mot.

- Hvor lenge skal redaktøren i Studentradioen etter din mening sitte ?

- Så lenge han har har HAM's og medarbeidermøtets tillit. Det kreves mye erfaring å være redaktør. Selv vil jeg sikre at det finnes noen med kompetanse i radioen som kan overta etter meg. Det er vanskelig å finne noen som kan overta nå. Denne stillingen er på ingen måte en ni-til-fire jobb. Redaktøren blir som en potet - billig og kan brukes til mye. Redaktøren i radioen jobber 7 dager i uken.

- Det er fremkommet at det er strid i radioen om hvorvidt redaktørstillingen skal være en hel eller deles i to halve stillinger, en administrativ og en stoff-ansvarlig. Hva er din kommentar til striden, og saken ?

- Dette er ikke riktig. Striden står om hvorvidt stillingshjemmelen skal deles i to. Dette skal forøvrig avgjøres av medarbeidermøtet. Før noe er bestemt der, ønsker jeg ikke å kommentere det ytterligere.

- Kultur- og Vitenskapsdepartementet opplyser til Utropia at Studentradioens konsesjon innehas av Interimstyret i Studentradioen ved Gorm Hansen, Jan Henriksen og Bernt Aarset, i Arbeidsutvalget ved Institutt for matematiske realfag. Den er gitt for en prøveperiode frem til årsskiftet -87. Prøveperioden blir muligens forlenget en viss tid. Etter det må alle søke om ny konsesjon. Vet du hvem disse personene er, og kan du berolige de som er i tvil om hvorvidt radioen vil forbli en Studentradio ?

- Personene er helt ukjente for meg. Overfor departementet er det imidlertid den til enhver tid ansvarlige redaktør som er ansvarlig. Men jeg kan love at spørsmålet om den nye konsesjonen vil bli tatt opp med studentorganene når det blir aktuelt.

- Det budsjettet som er fremlagt, er det godkjent av medarbeidermøtet ?

- Nei. Det er redaksjonsledelsen som i henhold til reglementet har ansvaret for budsjettet. Det er så blitt fremlagt på medarbeidermøtet til orientering.

- Hvem godkjenner radioens regnskap ?

- Redaksjonsledelsen.

- I budsjettet for -88 opererer radioen med budsjettet for -87 som sammenlikningsgrunnlag. Budsjettet for -87 viser jo ikke på noen måte hva pengene virkelig er brukt til i løpet av året. Vanligvis vedlegges derfor regnskap for første halvår -87, samt regnskap for hele -86. Hvorfor er ikke dette gjort ?

- Dette er vanlig praksis for oss. Om HAM ønsker regnskapene skal vi selvfølgelig levere dem.

- Radioen budsjetterer i -88 med 1/1 stilling i lønnstrinn 17. Honorering av studentverv bestemmes av HAM. Hvorfor er ikke dette fremmet som egen sak ?

- Redaktøren i radioen er ikke et studentverv, men en stilling. Radioen betaler selv sin redaktør ut i fra radioens økonomiske situasjon. Da radioen økte redaktørstillingen fra 1/2 til 3/4 i 1986 ville vi ha 1/1, men hadde ikke råd til det.

- Mye tyder på at SU vil fremme forslag om at alle studentverv skal lønnes likt, f.eks. i lønnstrinn 12. Dette vil da også gjelde redaktøren i radioen. Kommenter ?

- Om noe slikt vedtas på HAM må radioen hadde inngått visse bindende avtaler om reklame. Hvilke avtaler er dette, og hva innebærer de ?

- På Skibotn-seminaret sa du at radioen hadde inngått visse bindende avtaler om reklame. Hvilke avtaler er dette, og hva innebærer de ?

- På bakgrunn av vedtaket fattet på HAM om at radioen skal kunne delfinansiere driften med reklame, har radioen inngått visse bindende avtaler med enkelte firma om reklame. Så lenge jeg er redaktør i radioen kan jeg imidlertid garantere radioens journalistiske uavhengighet.

- Radioen har fått 40.000 kroner mindre av Samskipnaden enn det har budsjettert med. Hvor vil det spare inn disse pengene ?

- Vi vil ikke kutte ned, men isteden forsøke å skaffe disse pengene et annet sted i fra.

- Radioens budsjett viser en kraftig økning fra ifjor. Hvorfor ?

- Det er aktivitet i radioen fra syv om morgenen til elleve om kvelden hver dag. Dette krever store ressurser. I tillegg er det stort gjennomtrekk av nye medarbeidere. Dette krever også et stort opplæring. På toppen av dette hele kommer det at kun i 8 av årets 12 måneder har vi god tilgang på medarbeidere. Resten av året er det ferie. Det må vi andre jobbe desto hardere.

Ex. phil. opp i Stortingets spørretime

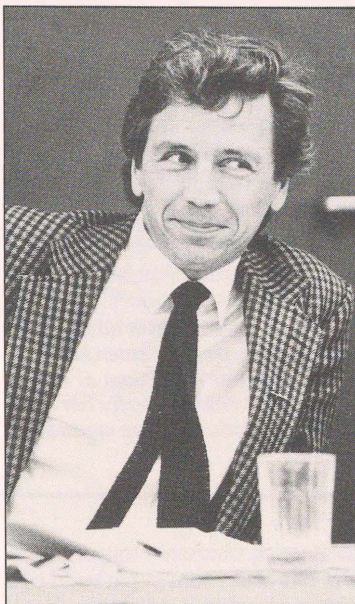
Kultur- og Vitenskapsdepartementets vedtak om å gi fritak for examen philosophicum i det nye sivilingeniørstudiet ved Universitetet i Tromsø ble tatt opp i Stortingets spørretime 21. oktober. Storingsrepresentant Tora Houg (SV) ville vite om departementets vedtak betydde at et nytt prinsipp var innført. Statsråd Hallvard Bakke forsvarte vedtaket, og benektet at et nytt prinsipp var innført. – Framtidige søknader vil bli vurdert spesielt, svarte Bakke.

Utropia Trond Davidsen

Storingsrepresentant Tora Houg sa i sitt spørsmål til Statsråd Hallvard Bakke at vedtaket om fritak for examen philosophicum i det nye sivilingeniørstudiet ved Universitetet i Tromsø åpnet for en alvorlig sveking av universitetenes vitenskapelige grunnlag. Hun ville vite om departementets vedtak betydde at et nytt prinsipp var innført, og hva som i tilfelle var statsrådets begrunnelse. Statsråd Hallvard Bakke svarte at sivilingeniørstudiet i Tromsø bygger på 4 1/2 års studium etter en modell som ligner den som nyttes ved Norges Tekniske Høyskole, hvor det ikke er krav om examen philosophicum, og at departementet derfor ikke fant å ville gå mot forslaget fra Universitetet i Tromsø. Bakke ville ikke vedgå at vedtaket har alvorlig svekket det vitenskapelige grunnlaget ved Universitetet i Tromsø, og benektet at det var etablert noe slags prinsipp.

Tora Houg repliserte til Bakke at hans svar bekymret henne noe. – Nasjonalt og internasjonalt innses det vitenskapelige miljø at filosofiske emner må få sin stilling styrket. Der-

som universitetene skal beholde – for ikke å si styrke – sin vitenskapelige og faglige posisjon, er det derfor en styrkning som må til, ikke en utvanning av den vitenskapelige og den kulturelle arv, sa Houg. Houg savnet en faglig begrunnelse for fritaket, og ville også vite om Den Allmenvitenskapelige Høgskolen ved Universitetet i Trondheim, som har søkt om et lignende fritak, ville få sin søknad vurdert ut fra faglige og vitenskapelige hensyn. Til dette svarte Bakke at han gikk ut fra at man ved Universitetet i Tromsø har en viss forutsetning for å bedømme det vitenskapelige og faglige grunnlaget for sin søknad. – Når det gjelder den søknaden som foreligger til behandling i departementet, så er ikke den avgjort. Men jeg vil kanskje tro at resultatet vil bli at vi også der imøtekommer søknaden, sa Statsråd Hallvard Bakke.

Statsråd Hallvard Bakke: –Vedtaket har ikke svekket det vitenskapelige grunnlaget ved Universitetet i Tromsø.

FOTO: Trond Davidsen

– Viktig med examen philosophicum

– Jeg syns det var et rart tidspunkt å gå inn for at examen philosophicum ikke skulle være obligatorisk i sivilingeniørgraden. Hadde fritaket kommet for fem år siden, kunne jeg ha forstått det. Det er I. amanuensis i filosofi, Ragnar Fjelland, som sier dette til Utropia.

Ragnar Fjelland

FOTO: Trond Davidsen.

Utropia Trond Davidsen

Ragnar Fjelland er I. amanuensis i filosofi ved Universitetet i Tromsø. Han er utdannet sivilingeniør i teknisk fysikk fra Norges Tekniske Høyskole (NTH) og har i tillegg magistergrad i filosofi. Fjelland satt som representant i sivilingeniørkomiteen da spørsmålet om examen philosophicum i sivilingeniørstudiet ble utredet. Komiteens medlemmer gikk alle unntatt Fjelland inn for at sivilingeniørstudentene skulle fritas for examen philosophicum. – Jeg var i min-

dretall i komiteen, så det ble nærmest ikke noen diskusjon om spørsmålet. Aksiomet i komiteen var at skulle man kunne konkurrere med NTH, så måtte man være helt like med NTH. Det tror jeg av mange grunner er et dårlig utgangspunkt, fordi jeg tror ikke at vi kan være istand til å konkurrere med NTH på deres premiser. Vi burde heller bygge på styrken ved et universitet. Det er heller ikke sikkert at NTH gir så veldig god utdannelse for fremtiden, det kan godt

være at NTH var godt for fortiden, sier Fjelland.

Rart tidspunkt

Ragnar Fjelland er noe forundret over tidspunktet for fritaket for examen philosophicum. – Hadde dette skjedd for fem år siden kunne jeg kanskje forstått det, men i de siste årene har vi sett klare tendenser til at man reiser filosofiske spørsmål i tilknytning til teknologien. F. eks. er det en økende forståelse for at moder-

– Bekymret for utviklingen

Utropia Trond Davidsen

Storingsrepresentant Tora Aasland Houg, SV, sier til Utropia at hun har fulgt flertallsvedtaket fra Tromsø uten å ta i betraktning at det var et stort mindretall, rektor inkludert, for examen philosophicum i sivilingeniørgraden. –Jeg har diskutert den aktuelle saken med Inge Lønning, rektor ved Universitetet i Oslo. Han støttet mine synspunkter og var dermed faglig sett på linje med rektor i Tromsø, sier Houg. –Også Norsk Studentunion (NSU) har jeg diskutert saken med, og dette har vært med på å få meg til å ta opp saken i Stortinget, avslutter Tora Aasland Houg.

ner Houg. Houg er av den oppfatning at Statsråd Hallvard Bakke har fulgt flertallsvedtaket fra Tromsø uten å ta i betraktning at det var et stort mindretall, rektor inkludert, for examen philosophicum i sivilingeniørgraden. –Jeg har diskutert den aktuelle saken med Inge Lønning, rektor ved Universitetet i Oslo. Han støttet mine synspunkter og var dermed faglig sett på linje med rektor i Tromsø, sier Houg. –Også Norsk Studentunion (NSU) har jeg diskutert saken med, og dette har vært med på å få meg til å ta opp saken i Stortinget, avslutter Tora Aasland Houg.

Studentrådet vil ha ex. phil.

Utropia Trond Davidsen

I anledning landsstyremøtet i Norsk Studentunion (NSU), fattet Studentrådet ved Universitetet i Tromsø 28.10. et vedtak om examen philosophicum for sivilingeniørstudenter. Landsstyremøtet i NSU er nylig avviklet, og saken ble tatt opp der.

NSU-leder i Tromsø, Dag Digernes, er en av arkitektene bak vedtaket som ble fattet på Studentrådsmøtet. Vedtaket som ble fattet lyder slik:

«Studentrådet ved Universitetet i Tromsø ser med bekymring på at studentene ved sivilingeniørstudiet ikke plikter å ta examen philosophicum slik som ved andre universitetsstu-

dier. Studentrådet mener at dette kan undergrave ordningen med examen philosophicum. Studentrådet finner en slik utvikling betenkelig da dette kan svekke den vitenskapsteoretiske delen av studiene. Studentrådet mener at examen philosophicum fortsatt skal være obligatorisk for alle som tar et universitetsstudium.»

I tillegg til det vedtaket som ovenfor er referert, ble det fattet et tilleggsvedtak som påpekte at examen philosophicum slik det er i dag ikke helt oppfyller intensjonene. Studentrådet vil derfor diskutere innholdet i examen philosophicum til våren.

ne vitenskap og teknologi reiser etiske spørsmål som det er tvingende nødvendig å ta standpunkt til. Når man så går til det skritt å opprette et sivilingeniørstudium ved Universitetet i Tromsø, er det da en dårlig begynnelse å nedprioritere det eneste faget som pr. i dag tar opp noen slike problemstillinger, mener Fjelland.

Hvorfor er ex. phil. viktig?

Utropia ville gjerne vite hvorfor det er så viktig med examen philosophicum for sivilingeniørstudentene. Fjelland ga følgende argumenter for dette. – Et universitet, i motsetning til en faghøgskole, skal gi en viss akademisk allmenutdannelse. Examen philosophicum er i dag det eneste fag hvor man prøver å ivareta en viktig side ved en slik allmenutdannelse, nemlig at man skal prøve å se helhet og sammenheng. I en tid hvor fag splittes opp i stadig flere spesialiteter, er dette en viktig oppgave.

Studentene får innsikt i en viktig del av vår kulturarv. Jeg tror at de som ikke har kjennskap til dette, ikke er klar over hva de går glipp av. I dag har vi en tendens til å ta den teknisk – vitenskapelige utviklingen for gitt som noe uavvendelig. Men hvis vi ser det i et historisk perspektiv, vil vi se at mye av det vi tar for gitt, slett ikke er så opplagt som vi ofte tror. Det er en farlig illusjon å tro at vi ikke har valgmuligheter. Her er filosofi- og vitenskapshistorie viktig, sier Fjelland.

– For det andre gir examen philosophicum en elementær innføring i viktige sider ved vitenskapelig tenkning. Vitenskapsteoridelen av examen philosophicum gir en elementær, men også forholdsvis bred, innføring. Det har vært hevdet at dette kan de enkelte fagene ta seg av på en bedre måte.

Jeg tror ikke det er noe motsetningsforhold her. Det er fint at man tar opp vitenskapsteoretiske spørsmål i tilknytning til de enkelte fag. Men det brede perspektivet om examen philosophicum representerer, kan ikke så lett formidles innen de enkelte fagene, fremholder Fjelland.

– Den tredje komponenten er praktisk filosofi, dvs. etikk og politisk filosofi. I en tid hvor vitenskapsfolk selv i økende grad blir oppmerksom på at deres fag reiser etiske problemer, skulle det være unødvendig å si at dette er viktig. Her vil jeg legge til at vi kanskje ikke er flinke nok til å ta opp de etiske problemene som reises i forbindelse med teknisk – vitenskapelige fremskritt, slik som f. eks. geneteknologien. Imidlertid tror jeg ikke jeg tar munnen for full når jeg sier at examen philosophicum ved Universitetet i Tromsø som helhet har fungert ganske bra. Men selv om det ikke skulle være så bra, ville jeg forsvare det. Selv et dårlig examen philosophicum er bedre enn ikke noe examen philosophicum, slår Fjelland fast.

Komite nedsett

Universitetsstyret har nedsatt en komite bestående av to representanter fra filosofiseksjonen, en fra Institutt for matematiske realfag, en fra Institutt for medisinsk biologi og en fra Institutt for biologi og geologi. Sentraladministrasjonen ved Universitetet i Tromsø skal koordinere arbeidet i komiteen. Ifølge Fjelland er det litt uklart om man skal utarbeide en ny variant for realfagsstudenter generelt eller en frivillig variant for sivilingeniørstudentene. – Sammensetningen av komiteen kan tyde på at det er sivilingeniørstudentene man har i tankene, sier Ragnar Fjelland.

Fengselets innhold – Straff uten mening

Av Arne Treholt

«Kan fengsler forsvares?» Nei, sier vår fremste kriminolog, professor Thomas Mathiesen, i en nylig utkommet bok. Fengslene må rives og fengselsvesenet avskaffes. Bruken av fengsel kan ikke forsvares.

Gjennom 25 år har Thomas Mathiesen rettet et kritisk søkelys mot fengselsvesenet. Han har stort sett talt for døve ører. Bortsett fra en opphetet og følelsesladet debatt om Kriminalmeldingen i 1978, har vi ikke hatt noen kriminalpolitisk debatt. Motforestillinger og kritikk er blitt fortiet. Det viktigste kriminalpolitiske innlegg det siste ti-året har Carl I. Hagen stått for. Han har foreslått fanger internert i arbeidsleir på Svalbard. Tankegangen er den samme som når tsaren og Stalin sendte brysomme elementer til Sibir. Den springer ut av den samme strafferettsholdningen. Ondt skal med ondt fordrives. Straffen skal være tuktt og plage. Den skal avskrekke, fornede og ydmyke på samme tid som den skal oppdra.

For å rettfærdiggjøre slike holdninger har det samfunn som straffer til enhver tid måttet gjøre fangen til umenneske. Han er en svulst og en indre fiende enten han er en morder, en angivelig narkotikahai eller er oppkonstruert spion. Overfor definerte folkfeinder gjelder ikke vanlige menneskelige normer verken i krig eller fred. Mens dyr behandles pent, settes normsystemet for mellommenneskelig adferd til side i behandlingen av fanger. Mens pene mennesker snakker om dyremishandling når dyr sperrer inne, er det få som reagerer på at fanger sitter isolert og på glattceller. Det er slik det skal være for det er til pass for dem.

I et tilsynelatende åpent og demokratisk samfunn som vårt, legges det utad vekt på de humane idealer. Dette stiller retts og fengselsvesenet overfor et dilemma. Det er vanskelig å innrømme at et onde er et onde. At synet på straff og straffutmåling ikke er naturbestemte størrelser, men preget av samfunnets moral og politiske holdninger. Straff veies ikke på millimeter vekt. Enhver som på kroppen har opplevd det selsomme skuespill som en rettsprosess ofte er, vet at kappeprydde dommers holdninger, deres tro og antagelser, er bestemmende for år og måneder. Derfor er det også viktig å benekte at straff er ment som et onde. Derfor blir fange til innsatt, celle til et rom, fengselsvesenet til kriminalomsorg og fange vokter til betjent. Det klinger liksom litt bedre i godt folks ører og gir et falskt inntrykk av at i vårt opphøyde demokrati er fengsler ikke fengsler.

Hva er så fengselets realiteter? Hvorfor ønsker Thomas Mathiesen å rive murene ned? Hvorfor tror han ikke på den offisielle begrunnelse om individual og allmenpreventive hensyn? Hvorfor mener han som leger, prester og psykiatere som kjenner litt til fengselets hverdag at «vesenet» nedbryter og bare de sterkeste har mulighet for å overleve mentalt? Jeg skal utfra egne erfaringer som statsfange i fire år komme med visse observasjoner vedrørende dette.

Den kriminal- og fengseldebatt som justitsminister Inger Louise Valles Kriminalmelding la opp til, førte til sterke reaksjoner. Den daværende justitsminister forsøkte å menneskeliggjøre og gi fengselene et innhold. I tråd med den frem-

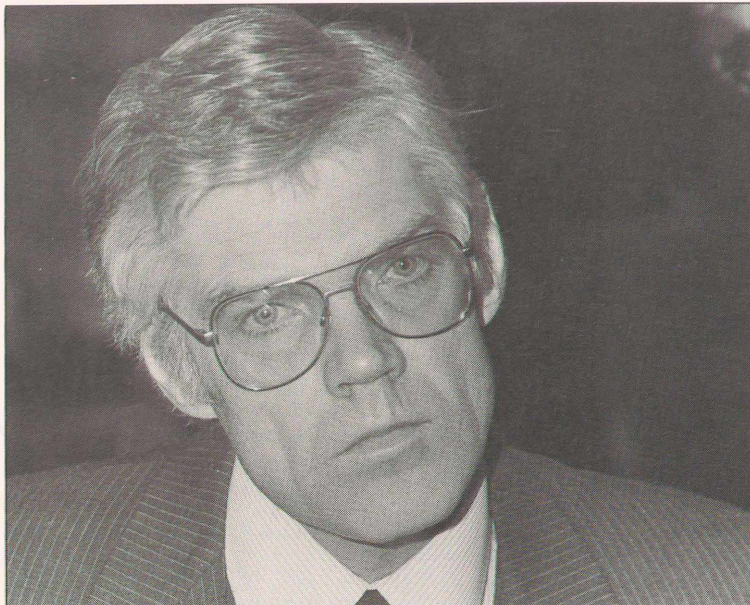

FOTO: NTB

Arne Treholt, tidligere byråsjef i Utenriksdepartementet, studerer nå hovedfag i Sammenlignende politikk ved Universitetet i Bergen, og er dessuten kandidat til Det Akademiske Kollegium. Treholt hevder i denne kronikken at norske fengsler ikke på noen måte fyller den misjon de var tiltenkt, og derfor bør rives. Krimi nalpolitikken er forfeilet, og bidrar kun til å produsere flere mentale pasienter, stoffavhengige og hardkokte forbrytere.

synte rehabiliteringstanke som lå bak fengselsloven av 1958, så hun fangen som et individ og ikke som det definerte umenneske. Skulle straffen ha en hensikt, måtte den være oppdragende like meget som avskrekkende. Målet måtte være å bringe fangen tilbake til samfunnet, ikke som utstøtt individ, men som deltagende medmenneske. Forholdene måtte legges tilrette for dette.

Dette modige politiske initiativ falt på stengrunn. Reaksjonen feide dette forsiktlige liberale fremstøt til side. Politikerne trakk seg tilbake i feighet og abdiserte til fordel for det statsbærende byråkrati i «vesenet». Det ble overlatt til tilfeldige byråkraters skjønn å fortolke vide rammelover. Nyutlekkede jurister og maktglade fengselsfunksjonærer har fått gå fritt løs og skalte og vralt med menneskers skjebne. I løpet av et ti-år har det innenfor dette lukkede system, fjernet fra offentlig innsyn og kontroll, vokst frem utvekster som det i det minste burde være i det abdiserte politikersjiktets interesse å se nærmere på.

Narkotika har ført til et stadig mer skjerpert klima innad i fengslene. Narkotika er blitt definerte samfunnonder. På 20 år har strafferammen for visse narkotikabrudd blitt økt fra 6 måneder i 1964 til 21 år i 1984. Tankegangen er tilsynelatende generalpreventiv. Politi, påtale-makt, dommere og politikere vil hαιene, det vil si de som selger stoff uten selv å bruke det, til livs. Men realitetene er andre. De som virkelig får unngjelde er et nytt filleproletariat av brukere som også selger litt. Det er disse som nå fyller fengselene og som har gitt myndighetene et påskudd til å rive ned tradisjonelle skiller mellom politi og fengselsvesen.

Mens fengslene tidligere hadde sin egen integritet med direktører og inspektører som ikke lot noen trå deres enemerker for nær, har politiet «flyttet inn» i fengselene gjennom stillingsbesetninger og ved å overføre metoder innad som skaper permanent usikkerhet, splitt og hersk og mangel på solidaritet mellom fangene. Dette blir en straff i straffen, en alvorlig tilleggsbelastning utover selve frihetsberøvelsen. Det såkalte narkotikaondet rettfærdiggjør tidligere politi-

mestere og oberster i toppstillinger. Det blir brukt som et påskudd til å legitimere ydmykende kroppskontroller og vitasjoner. Det anvendes som en invitt til tysting og baktaling av medfanger. Det undergraver en fra før ofte frynsete moral med sin invitasjon til «samarbeid» på voldsmaktens premisser.

Alle fanger i Norge i dag vet at «samarbeid» som i klartekst innebærer å sverte kamerater og bekjente mest mulig, betaler seg i form av færre straffear for domstolene og langt lempligere soningsforhold i fengselene. Det skaper et uholdbart klima innad når ondene i den grad som tilfelle er nå, blir ulikt fordelt i «menigheten». Fanger som sitter på samme dommer opplever at tystere blir behandlet med silkehansker og straks oppnår «goder» i form av permisjoner og frigangsordninger, mens de selv blir holdt i isolat og utsettes for stadige trakkaseringer. Fengsel og fengselsår har et vidt forskjellig innhold for fanger i Norge.

Det nye filleproletariatet som i utgangspunktet er på kant med samfunnet, blir gjennom fengselsoppholdet gitt førstehånds innføring i systemets forråtnelse. Istedet for behandling og hjelp overlates tunge narkotikabrukere til å klare seg på egen hånd isolert fra omverdenen, påtvunget en monoton tilværelse med passivitet, ansvarsfritak og usikkerhet med hensyn til fremtiden. Slike forhold inviterer til stoffbruk fordi det fremstår som en meningsfylt virkelighetsflukt fra et uvirkelig helvete. Voldsmaktens forsøk på å komme narkotikaondet til livs med kontroller, undertrykkelsesmetoder og fullstendig umyndiggjøring er dømt til å mislykkes. Politikken er forfeilet. Det forfulgte filleproletariatet betaler en høy pris for politikernes feighet og abdisering.

Disse forholdene har likeledes en demoraliserende virkning på dem som ikke tidligere har brukt eller er interessert i å bruke narkotika. Narkotikapresset i norske fengsler består ikke i at enkelte fanger tvinger andre inn i stoffavhengighet. Det er umenneskeliggjøringen innenfor den frihetsberøvede rammen som avler problemene. Disse er myndighetene uten vilje og fantasi til å gå inn i. De slår seg selv-

tilfreds til ro ved sine skrivebord fjernt fra fengselets realiteter, og bekymrer seg på seminarer over den høye tilbakefallsprosenten til fengselene.

Det har i lengre tid vært bred enighet blant fagfolk om fengselsoppholdets fysiske og psykiske skadevirkninger. Apati, interesseløshet, tilbaketrekking og depresjon er vanlige fenomener i en hverdag preget av passifisering, småtrakkasier og ydmykelser. Dette rammer ikke bare den enkelte fange, men familie, venner og nærmeste pårørende. Mens Norge gjennom internasjonale konvensjoner har forpliktet seg til å legge til rette for en fangebehandling som oppmuntrer og sikrer kontakt med utenverdenen, er det det motsatte som skjer. Det lukkede system lever sitt eget selvgode liv. Familien skal også få sin del av straffen. De skal aldri vite hva de har å holde seg til. De skal også få smake maktarrogansens beske medisin så lenge og i så store doser at også de går trett og ikke orker mer.

Besøksordninger og besøksforhold i et norsk landsfengsel som åpner for minimum et besøk pr. uke av minst en times varighet, sammenfattes i rammer hvor tristessen og kjønsløsheten slåss for å slå hverandre i hjel. Etter måneder og år i isolert varetakt med politi og fengselvoktere til stede under besøk, skal en langstidssoner deretter i noen år leve og utvikle et forhold til utenverden innenfor et besøksrom på 6 kvadratmeter, en times tid i uken.

Arbeids- og studievirksomhet er basert på prinsippet om at du ikke må tro du er noe. Arbeid avlønnes på en måte som sikrer at den «rehabiliterende» fange løslates med 300 kroner i lomma, uten fast arbeid eller bolig og forlatt av alle andre enn det «kriminelle miljø». De ca. 700.000 kroner som årlig investeres i hver fengselsplass, kommer ikke først og fremst fangen til gode. De går med til å opprettholde et stadig større og mer tungdrevet byråkrati som har klare egeninteresser i at intet forandres. Fengselsvesenet vaker derfor videre i søvngjengeri. «Vesenet» kan være trygg for at politikere ikke vil stille spørsmål. Det har de intet politisk å tjene på. De vil derfor heller ikke spørre om dette er en godt drevet statsbedrift og om de store summene som

spøytes inn gir en rimelig avkastning. «Vesenet» synes godt fornøyd med tingenes tilstand. Det er at det kan skalte og vralt med menneskeskjebner uten at det får noen konsekvenser om det da ikke skjer et glipp i kontrollen og hysteri kan påkalles som hjelpesvenn for å sikre høyere murer og enda flere overvåkningskameraer. Da er politikernes tale ja, ja og aldri nei. Det rettssystem som fengselsvesenet er en del av, stiller seg fullstendig apatisk og likegyldig til mennesker. For «vesenet» er mennesker «vesener». Det er enklest og best på den måten.

Thomas Mathiesen har kastet et brannfakkell som hadde fortjent å bli tatt alvorlig. Fengslene bør rives fordi de slik de fungerer ikke tjener noe formål utover å skape flere mentale pasienter, flere stoffavhengige og mer garvede og harde forbrytere. Men det var strengt tatt ikke meningen.

Opplev nyttårsaften i Leningrad 1988!

Avreise fra Tromsø 28/12
Retur i Tromsø 3/1

KR. 4.100,-

inkl. 1. kl. hotell, 3 måltider, sightseeing, teaterbesøk, kanefart, gallamiddag, nyttårsaften. Store bamerabatter.

Visum og forsikringer tar vi oss av!

ReiseButikken

Veitasenteret, tlf. (083) 88 215

Tekn. arr. POLAR TOURS

Begrenset antall plasser.

Påmeldingsfrist 20/11.

Studenter 10% rabatt

Bli sportsdykker

DYKKERKURS

Opplysninger: (083) 81 604 eller (083) 99 105, etter kl. 17.00.

Kurs godkjent av CMAS –
NORGES DYKKERFORBUND,
AQUA POLAR DYKKERSKOLE.

Byråkrati stopper hovedfagsstudenter

Turid Moldenæs og Nina Smaadal, begge cand. mag. i offentlig forvaltning, får ikke adgang til å fullføre embedsstudiet. Til tross for fagruppas anbefalinger, nekter instituttet å godkjenne deres hovedfagssøknader. I følge Moldenæs er de blitt offer for et tvedydig regelverk og vilkårlig saksbehandling både i seksjonsorganet og instituttrådet. Hun stiller samtidig spørsmålsteget ved instituttets manglende evne til å informere om de rettigheter en har i slike spørsmål.

Utopia Steinar Johansen

Både Smaadal og Moldenæs er cand. mag. med henholdsvis statistikk, data og offentlig forvaltning i kombinasjonen. Siden de begge har storfag (mellomfag over to semestre) i offentlig forvaltning søkte de om opptak til et videre hovedfag i god tro. Da deres søknad var ferdigbehandlet ble svaret negativt. Dette ble begrunnet med den såkalte tofagsregelen der det fremgår at en krever eksamen i minst to samfunnsvitenskapelige disipliner for å kunne kalle det en samfunnsvitenskapelig cand. mag. Ifølge Moldenæs var dette et totalt brudd med de opplysninger de tidligere hadde fått, der det het at laveregradseksamen var utgangspunkt godt nok, uavhengig av hvilke institutt en hadde tatt støttefagene ved.

Vilkårlig saksbehandling

I reglementet for gradene cand. mag., cand. polit. og dr. polit. ved universitetet heter det at det enkelte institutt kan dispensere fra slike krav i særskilte tilfeller. Med fagruppas anbefalinger og denne paragrafen i ryggen sendte de så anke til seksjonsorganet og instituttråd, men anken ble heller ikke her tatt til følge, med den begrunnelse at det ikke var juridisk presedens for å dispensere fra tofagsregelen. Moldenæs fremholder at når gruppas anbefalinger og dispensasjonsparagrafen ikke ble tatt til følge, kan ikke dette sees på annen måte enn at instituttet ikke setter seg godt nok inn i de enkelte sakene. Hun sier videre at det må kunne stilles spørsmål om instituttets habilitet når en ikke vil gi en klar begrunnelse på avslaget.

Overtramp og informasjonssvikt

Moldenæs opplyser at vedtaket i praksis vil føre til at hun og Smaadal må oppgi et allerede påbegynt hovedfag. Dette betyr i sin tur igjen at et halvt års arbeid på det nærmeste er spolert. Hun sier videre at omkostningene ved å ta et ekstra grunnfag er såpass store økonomisk, at det ikke er særlig fristende, særlig ikke når en vet at det skyldes vilkårlighet. I følge henne er det også betegnende at instituttet ikke har informert om ankemulighetene. Vi jobber nå med å få saka opp for universitetsstyret og håper at man unngår liknende tilfeller i fremtiden, avslutter en oppgitt og irritert Turid Moldenæs.

Turid Moldenæs og Nina Smaadal: Vi er blitt offer for byråkrati og vilkårlighet. FOTO: Trond Davidsen

Strid om vedtak:

Juss – studentene mobiliserer

Studenter på juss som mister første eksamensdag på grunn av sykdom får ikke gå opp til ny eksamen, selv om de kan forevise gyldig legeattest. De uheldige studentene må vente et helt semester før eksamen kan avlegges. Dette er essensen i et vedtak Instituttrådet ved Institutt For Rettsvitenskap vedtok med knappst mulig flertall den 5. november. Ordningen vedtaket skisserer skiller seg sterkt fra praksis ved Universitetets øvrige institutter. Vedtaket begrunnes med kapasitetsmangel. Juss – studenter varsler kamp og vil på hovedmøtet den 19. november mobilisere universitetets øvrige studenter mot vedtaket.

Utopia Arve Bartnes

Motstridende reglement

For Universitetet i Tromsø gjelder en generell regel som gir studentene adgang til å ta utsatt prøve ved gyldig forfall, uansett om første eksamensdag er fullført eller ikke. Vedtaket fattet av Instituttrådet ved IRV er ikke i samsvar med dette da det innebærer at eksaminanden bare får utsatt prøve for gyldig fravær andre eksamensdag. Forutsetningen for å få ny prøve er at kandidaten har bestått første dagen og begrenser sin sykdom til andre eksamensdag. Kjernen er at studenter som blir syk første eksamensdag ikke får ta ny prøve. Dette blir da også konsekvensen om studenten er syk begge dagene.

Bakgrunnen

Bakgrunnen for vedtaket er at IRV helt siden oppstarten har hatt to parallelle eksamensreglementer. Universitetets eget og i tillegg reglementet for rettsstudiet i Bergen som skyldes eksamenssamarbeidet de to instituttene imellom. IRV har så vidt Utopia erfarer fulgt Bergensreglementet som gir Instituttet adgang til å praktisere begrenset rett til utsatt prøve. Fra den 8. september i år opphørte gyldigheten av Bergensreglementet ved IRV. Dermed trer Universitetets generelle eksamensreglement i kraft. Flertallet på Instituttråds-

tet gikk imidlertid inn for at IRV også i framtiden skal forbeholder seg retten til at studenter som er syke på eksamen må vente et semester.

Tilspisset debatt

Forut for vedtaket på Instituttråds-møtet løp en lang og heftig debatt. Instituttleder Kristin Solberg, administrativ ansvarlig Elna Seim, amanuensis Stein Dons Heinfjell bygde argumentasjonen rundt avdelingsleder Hege Brækhus innstilling, av 9 januar i år, om fortsatt begrenset rett til utsatt prøve. Brækhus argumenterer med at full utsatt prøve medfører et administrativt merarbeide som vil være alt for belastende for den lille administrasjonen som finnes ved instituttet. «Det er høyst urimelig og helt uakseptabelt at vi som et mange ganger mindre lærested enn Oslo og Bergen skal pålegges et slikt merarbeid. «Medarbeidet skyldes at studentene første eksamensdag løser en praktisk oppgave. En slik oppgave er meget omfattende sammenlignet med teorioppgaven andre dag. På den bakgrunn vil man unngå å måtte arrangere en meget resurskrevende full utsatt eksamen. Gjennomføringen av bare den utsatte teori eksamen er hardt nok for instituttet.

Studenter førsteprioritet ?

De innså ulempene ordningen medfører for studentene men mente at kapasitetsproblemene måtte prioriteres foran. De som støttet denne linjen vant avstemningen med Instituttleders dobbelstemme. Mindretallet, professor Peter Ørbeck, studentrepresentant Mariann Markusen, stud.rep. og Arbeidsutvalgleder Carl – Otto Heffermel, la større vekt på studentenes situasjon, og påpekte de alvorlige konsekvensene vedtaket i praksis får for studentene. Juss – studenter som har lovlig sykefravær på eksamen må ikke bare – i motsetning til alle andre studenter ved universitetet – studere et ekstra semester. De får i tillegg tapt arbeidsansennitet og inntekt pga forsinkelsene. Universitetet er til for studenter. Derfor bør studentene være den absolutt siste gruppen som utsettes for kriseløsninger med forverrede studieforhold som resultat.

Representanter for jusstudentene ser på vedtaket som så alvorlig at de kommer til å ta saken opp på Hovedmøtet. Med universitetets øvrige studenter i ryggen vil de forsøke å forhindre at vedtaket får gehør i Universitetstinget, som er instansen som har siste ordet i denne saken.

– Stivbeint fortolkning

Utopia Steinar Johansen

Studiesjef Øystein Aspaas sier i en kommentar til Utopia at reglementet i dette tilfellet er blitt tolket nokså stivbeint. Han legger videre til at bestemmelsene vedrørende opptak til hovedfag, i sin nåværende form, kan gi rom for tvedydighet. En vil derfor finne det hensiktsmessig å ta opp bestemmelsene til ny vurdering slik at man kan få et mer smidig reglement. Han understreker imidlertid at initiativet til en eventuell reglements-

dring må komme fra det enkelte institutt siden det er de som benytter regelverket direkte. I dette tilfellet ligger utspillet hos Institutt for samfunnsvitenskap. Dette betyr med andre ord at administrasjonsavdelinga ikke kan foreta seg noe før de har noe konkret å forholde seg til. Han tilføyer at man i slike saker er avhengig av et nært samarbeid med instituttene.

STUDENTUTVALGS-SEKRETÆR

Studentutvalgets sekretær slutter i Studentutvalget innen utgangen av 1987. Stillingen som Studentutvalgssekretær vil derfor være ledig fra 01.01.88.

Den som ansettes som Studentutvalgssekretær skal være student. Ved ansetelsen legges det vekt på følgende :

1. Tidligere studentpolitisk og organisatorisk erfaring
2. Tidligere arbeid som studentpolitisk sekretær
3. Yrkeserfaring
4. Praktiske ferdigheter
5. Utdannelse

Den som ansettes vil få varierte arbeidsoppgaver som Studentutvalgets sekretær. Det studentpolitiske miljøet er aktivt og innehar mange utfordringer.

Studentutvalgets sekretær har et spesielt ansvar for – å delta i Studentutvalgets saksbehandling – å holde orden på utvalgets økonomi i samarbeid med Student-samskipnaden – kontorteknisk arbeide som arkivering og maskinskriving for utvalget

Arbeidstiden er fleksibel, men bør være minst 18 timer i uka. Stillingen lønnes for tiden i ltr. 10-15, avhengig av ansiennitet. Studentutvalget vurderer en oppjustering av sekretærens lønnsstige.

Søknaden må være Studentutvalgets i hende seinest 1. desember 1987, og sendes Studentutvalget, UB, Postboks 678, 9001 TROMSØ. Forespørsel rettes til Studentutvalget på tlf. 72421 eller 70011 i. 260.

Se etter post

Ansatte ved administrasjonen ved ISV anbefaler studenter ved instituttet å ta en kikk i posthylla med jevne mellomrom. Posthylla for studentene ved ISV, og også for studenter ved ISL, finner man i underetasjen på ISL/ISV, ved siden av Utopias kontor. Post fra instituttet blir i all hovedsak lagt her, og ikke sendt til bostedsadressen.

Badmintongruppa

Nye treningstider i Tromsøhallen

Onsdager: 10.40 – 12.30

Fredager: 11.30 – 13.15

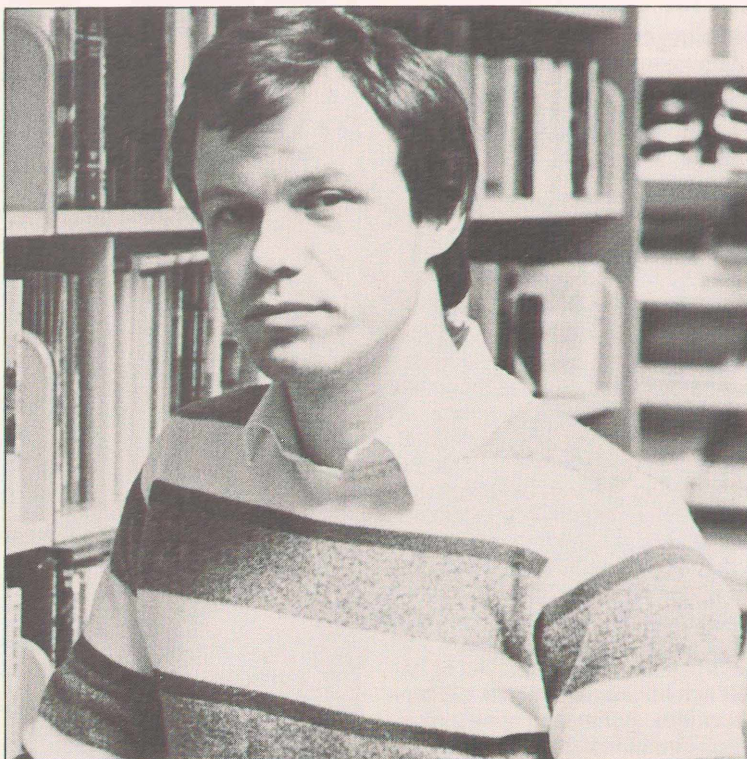
Ekspansjonsproblemer for Unibok

Unibok skal flytte til Breivika når den nye hovedgårdbygninga står ferdig. Nå viser det seg imidlertid at de tildelte arealene der er for små. Unibok mener de dermed vil få problemer med å bli den bokhandelen de ønsker.

Utropia Britt Bakkehaug

De gode nyhetene med hensyn til flytting av Unibok til Breivika, er at servicen skal bli bedre. Tilsetning av fagansvarlige skal medvirke til dette. De skal være behjelpelige med eventuelle spørsmål tilknyttet fagbøker. Per Arne Dyrkorn på Unibok sier at de ønsker å gi et større tilbud innenfor en stadig økende bredde av fagbøker. Mange bøker er dyre, og utstillingseksemplarer til gjennomsyn forut for kjøp, er derfor nødvendig. Til det trengs imidlertid plass.

Unibok mener at de nye lokalene er for små og at de dermed ikke vil få det tilbudet de ønsker. Som ei løsning på dette plassproblemet i Hovedgården, kommer Unibok med et ønske om å få et bokutsalg for medisin- og helsefagbøker i det nye Medisin/Helsebygget (M.H.-bygget). Bakgrunnen for dette ønske, er at det dermed vil bli bedre plass i hoved-bokhandelen, samtidig som ei geografisk nærhet mellom Unibok og brukergruppene vil være en forutsetning for å gi et godt fagtilbud. Et bokutsalg i M.H.-bygget vil kunne bedre det dårlige forholdet mellom medisinene og Unibok. Fagområdet medisin har nemlig i flere år klaget over det dårlige litteraturutvalget på Unibok. Dyrkorn sier Unibok nå ønsker å rette på dette ved bl.a. å tilsette egen fagans-

Sjefen i Unibok, Per Arne Dyrkorn

FOTO: Tage Stabell-Kulø

verlig på Medisin/helsefagsområdet og dermed yte bedre service. Beliggenheten kan lette samarbeidet mellom Unibok og foreleserne/studentene på M.H.

Dyrkorn legger heller ikke skjul på at han tenker seg at et utsalg på M.H.-bygget vil føre til at også andre som er tilknyttet Regionssykehuset lettere kan «stikke innom». Dette vil øke salget, og som Dyrkorn sier, vil overskuddet kunne få positive utslag for studentene.

Administreringen vil bli noe vanskeligere, men Dyrkorn mener gevinsten

er såpass stor, at det vil oppveie de negative sidene. Både PLUT og Universitetsdirektøren stiller seg positive til dette forslaget fra Unibok. Det er fagområdet medisin som sitter med nøkkelen fordi det er de som eventuelt må avstå fra areale til Unibok. Der er det visstnok delte oppfatninger. Den endelige avgjørelsen kommer i februar.

Dyrkorn uttrykker ønske om respons fra studentene på disse Unibok-planene.

Hvorfor siviling?

Utropia har nylig avviklet en statistisk undersøkelse blant studentene på sivilingeniørstudiet. Vi vil tro at vi har fått fram i dagen de fleste studentenes mening. Vi tar utgangspunkt i svarene til 13 av de 17 studentene ved denne nye studieretningen.

Utropia Frank Tore Johansen

Behandlingen av søknadene til det nye sivilingeniørstudiet så ikke ut til å ha vært helt vellykket i høst. Hele 40 % svarte at de fikk beskjed om at de hadde kommet inn under to uker før oppstart. 40 % svarte også at de fikk beskjeden muntlig. Bare 10 % svarte at de hadde fått beskjed over en måned i forveien, og bare 30 % svarte at de fikk sendt skriftlig beskjed om opptaket sammen med brosjyrer om studiet. Med andre ord har ikke opptaksrutinen fungert helt som den burde, selv om det er langt i fra første gangen at et lukket studium tilbys ved Universitetet i Tromsø.

Et av spørsmålene var «Hvorfor valgte du dette studiet framfor f.eks. cand. scient. studiet?». Et av fellestrekkene i besvarelsene er at man slipper Examen philosophicum ved å velge sivilingeniørstudiet. Et annet fellestrekk er at man slipper ventetid for hovedoppgaven. Et tredje fellestrekk er at man vil ikke ha en forskerrettet utdanning. Det er lett å trekke den slutning at de vil ha en bredere og kortere utdanning, med ikke fullt så stor fordypning i alle fag.

Noen studenter mener at de også har fått lite informasjon om cand. scient. studiet. Dermed er de ikke i stand til

å se forskjellen på cand. scient. studiet og sivilingeniørstudiet. Noen innrømmer at de ikke visste noe som helst om sivilingeniørstudiet i Tromsø, men trodde at det var omtrent det samme som i Trondheim. Dette har vist seg å ikke være helt korrekt.

Et annet spørsmål gikk på hvorfor de valgte dette studiet akkurat i Tromsø. Svært mange svarte at det kom av at det bare var i Tromsø at de kom inn på ønsket linje. Det pekes også på at miljøet blir bedre når så få studenter starter på samme studie. Noen svarte at de bare hadde søkt til dette universitetet.

Det som de fleste setter fingeren på er mangelen på informasjon. De aller fleste mener at de fikk alt for lite informasjon både før de søkte og etter oppstart. De har fått inntrykk av at studiet rett og slett er for dårlig planlagt.

Men lojale er de i allefall. Hele 90 % svarte at studiet svarte til forventningene, på tross av all den dårlige informasjonen. De fleste har tro på at forholdene vil forbedre seg, at rotet med opptakene bare var en barnesykdom eller skyldtes mangel på gode rutiner

Røykeforbud på kantine?

En underskriftskampanje mot røyking på UB- og ISV-kantina har på ei uke samlet 204 underskrifter. Det foreslås at det innføres røykeforbud på UB i tidsrommet 10 - 16 og på ISV i tidsrommet 10 - 13.

Utropia har snakket med initiativtageren til aksjonen, Sini Koivalo, finsk lingvistikstudent.

Hun forteller at hun startet denne aksjonen fordi den passive røykinga man blir utsatt for på kantine er både plagsom og helsefarlig. Det er for galt at vi ikke-røykere skal bli utsatt for denne faren når vi oppholder oss i kantine.

Koivalo er spesielt opptatt av de plagene som allergikere får som følge av røykingen. Et opphold på en av kantine må fortone seg som et rent helvete for denne gruppen. Vi må også huske på gravide, som i tillegg til seg selv har barnets ve og vel å ta hensyn til. For disse gruppene blir muligheten for sosial kontakt med andre studenter nesten avskåret når det røykes i kantine.

Koivalo sier at den eneste løsningen på problemet er at de som absolutt «må» røyke får egne røykerom eller går ut. Det er ingen løsning å innføre røykfrie soner, da røyken uansett spres utover hele rommet.

På spørsmål om hun er fornøyd med oppslutningen om aksjonen, svarer hun bekreftende. 204 godkjente underskrifter på en uke vitner om sterk motstand mot røyking blandt studentene.

Listene med underskrifter som støtter helt eller delvis røykeforbud i kantine vil bli overlevert kantesjefen. Hun håper at han vil iverksette tiltak som gjør dette problemet mindre.

Kantesjef Asbjørn Storåker sier i en kommentar at han synes det er veldig positivt at det fokuseres på dette problemet. Han er imidlertid skeptisk til om det i praksis vil fungere med et tilnærmet forbud mot røyking. Han vil ikke ta standpunkt til spørsmålet, da han mener at dette er en sak som må tas opp i studentenes og de ansattes organisasjoner. Han uttrykker til slutt ønske om at man må finne en gylden middelvei med f.eks. forbud mot røyking to timer ved lunch-tid.

Prestvatnet: Mye ulovlig kjøring

Mange av de som bor på Prestvatnet plages av biler som kommer kjørende inn på området, til tross for innkjøring forbudt-skilt. Nå er ikke dette Utropias første omtale av ovenfornevnte sak. Når dette likevel ikke ser ut til å ha fått noen virkning, velger vi å gjøre et nytt forsøk, og igjen bruke spalteplass på saken.

Utropia Britt Bakkehaug

Til tross for parkeringsplasser er det folk som likevel kjører inn på området. Noen av disse liker tydeligvis å bruke gasspedalen «litt ekstra» inne på området. Hva skal så de andre myke trafikantene gjøre? Å hoppe opp i nærmeste tre er ingen god løsning, ganske enkelt fordi det ikke er trær på området. Dessuten er det jo helt høi hue at de skal lide fordi noen bilister er så late at de rett og slett ikke gidder å gå fra parkeringsplassen og til blokka.

Funksjonshemmede og folk på flyttefot kan kjøre inn på Prestvannområdet. Men når det flere ganger har vært observert folk som kommer kjørende, parkerer bilen, tar med seg veska og løper inn i blokka, kan disse vel neppe komme i denne kategorien. Når de til og med parkerer slik at det er umulig for funksjonshemmede å komme forbi og folk som virkelig skal flytte, er det enda verre. Irritasjonene øker, spesielt hos de som har barn. Mange tør ikke la ungene leke utenfor. Og når de som har barn kommer trillende med barnevogn, kan det være vanskelig å komme fram fordi

Mye «tullat» parkering.

det står biler parkert. De kan heller ikke gå inn med varene først, og hente ungene etterpå, av frykt for at det i mellomtida skal komme en bil kjørende. Det kan altså se ut som om det er «fritt fram» for motorkjøretøyer, mens de mer myke trafikantene må lide.

Ideen om å gjøre en eller annen aksjon mot disse bilistene har streift tankene på flere. Er det løsninga for ungene må settes i løpestreng og utstyres med styrthjelm, tenkte de kanskje?

Men begynnelsen på det vi får håpe

er ei løsning kom i mai. Da hadde lei eboerutvalget på Prestvatnet møtet. Der snakket de om å innføre parkeringssone på Prestvatnet. Forslaget ble sendt videre til Samskipnaden som tok kontakt med diverse instanser i Tromsø kommune. Nå ligger denne saka på byplankontoret. En telefon dit kunne fortelle oss at de det vil gå inn for forslaget om ei parkeringssone på Prestvatnet. Men nå er det eventuelt kunne skje, kunne det ikke si, bare at det antakelig blir i løpet av høsten.

Tromsøstudentenes bridgeklubb

Bridgemiljøet i Tromsø har sitt utspring i de harde tredve-åra da de arbeidsløse spilte bridge i mangel på noe annet mer meningsfylt å fylle fritida med. Og det var helt sikkert ikke det dummeste de kunne ha funnet på, for bridge virker iallfall ikke sløvende; evne til å kunne konsentrere seg er alfa og omega i dette spillet. Har du i tillegg en god porsjon pågangsmot så er du den fødte bridgespiller.

Utopia Kari Johnsen

Tromsøstudentenes bridgeklubb (TSB) er trolig den eldste studentforeningen ved vårt universitet med historie tilbake til universitetets spede barndom i 1972, den gang under navnet akademikernes bridgeklubb. - Selv om den er ung i bysammenheng, skryter medlemmene av å ha byens beste sosiale miljø; bridge har lett for å bli mye tenking og lite prating. Det er derfor viktig å integrere litt annen moro også slik at medlemmene kan bli skikkelig kjente med hverandre. Det er Rolf Larsen, en av ildsjelene bak klubben som sier dette. Sammen med geologistudent Harald Agersen og siv.ing. Almar Aronsen fikk han blåst liv i bridgeklubben igjen høsten-84, etter at akademikernes bridgeklubb hadde ligget brakk noen år tidlig på årtitallet. Klubben er stadig i ekspansjon. Idag har den 30-40 trofaste medlemmer som møtes en gang i uka på IMRkantina for å spille bridge sammen.

Mannsdominert

Selv om miljøet i klubben er svært bra legger de ikke skjul på at et større feminint innslag hadde vært ønskelig. I dag består klubben av 85% menn, noe som regnes for under gjennomsnittet for bridgeklubber generelt. «Kvinner bidrar til å skape et mer attraktivt miljø», sier Rolf, «vi ønsker derfor kvinnelige bridgespillere spesielt velkommen til klubben.»

Rekrutterer nybegynnere

- Vi er faktisk den eneste klubben i Tromsø, som går aktivt inn for å rekruttere nybegynnere. I vår arrangerer vi et nybegynnerkurs som gikk parallelt med TV-programmet «Bridge for nybegynnere.» Kurset var veldig populært, og over halvparten av de som startet da, spiller aktivt i klubben i dag. Vi prøver å integrere nye og gamle spillere, fortsetter Rolf Larsen, det synes som om dette virker inspirerende på de nye, samtidig som det fremskynder læreprosessen. Men man må som ny kunne tåle at det buter imot noen ganger, ei viss kneik må man over før bridge blir virkelig interessant. Et nytt kurs vil bli forsøkt avholdt i løpet av neste vår.

Mange blir blir «hekta»

Kommer man seg først over denne kneika er det lett å bli bitt av bridgebasillen og det kan gå lang tid før den er ute av blodet igjen. Rolf har spilt bridge i 12 år nå, men er langt i fra lei. - Det er så mange forskjellige mennesker som spiller bridge at det aldri blir kjedelig. Man blir heller aldri ferdig utlært. Etterhvert som man stiger i gradene støter man stadig på nye og større utfordringer. Det mangler ikke på tilbud for dem som ønsker å spille oftere enn en gang i uka, turneringer arrangeres til stadighet og det er fullt mulig å spille i flere klubber.

Bridge i IMR kantina, rundt bordet fra høyre: Grete Vestby, Tore Leirsten, Ulf Aronsen og Arvid Madsen.

FOTO: Oddgeir Sagerup

Høyt nivå

Bridge opererer med divisjonsspill i likhet med fotball, bare at i bridge består lagene kun av to stykker. TSB (Tromsøstudentenes bridgeklubb) har et lag i 2. divisjon og flere lag i 3. divisjon. Kampene spilles som regel her i byen, da Tromsø fungerer som et slags sentrum for nordnorsk bridge. I sommer var et lag fra TSB i Sverige og spilte landsdelskamp, de var et av fem lag som ble tatt ut til å representere Troms og Lofoten bridgekrets. Norge vant forøvrig suverent! Rolf har som enkeltperson fra TSB deltatt i Europamesterskap i Paris med selveste Omar Sharif som motsiller, resultatet er ukjent for Utopia.

Dette er bare et kort utdrag av TSB's merittliste, mangel på erfarne spillere er iallfall et problem som ikke eksisterer i TSB.

Ønsker du å spille bridge?

Tromsøstudentenes bridgeklubb er tingen hvis du planlegger en bridgekarriere, selvfølgelig også om du kun er interessert i et lite avbrekk fra alt stresset og maset som er forbundet med disse slitsomme studiene. Klubben er åpen for alle, også ikke studenter. Man betaler en spilleavgift på 20 kroner hver kveld, disse pengene går bl.a. til premiering på klubbkveldene.

Er du interessert?

Ta kontakt med Rolf Larsen tlf. 81688 linje 254 (EDB senteret), 70220 (privat) eller Harald Agersen tlf. 70011 linje 111 (IBG), 88839 (privat). Eller rett og slett møt opp på IMR-kantina på mandag klokken 1800. Er du smart så melder du deg inn snarest.

«Hovedfagsstipendiet» – en ordning uten effekt

I Statsbudsjettet for 1988 legges det fram et forslag om «hovedfagsstipendiet» i form av en gjeldsavskrivning på kr 25.000, pr. student. Det totale beløp som er satt av er 25 millioner kroner. Dette vil si at ordningen vil omfatte 1000 studenter i 1988.

Hallvard Bakke meddelte under sitt Tromsø-besøk i høst at «hovedfagsstipendiet» i prinsippet skal gjelde for alle som tar hovedfag fra og med høsten 1987. Det lå i kortene at denne ordningen var Statsbudsjettets store gave til studentene.

I et brev universitetene har mottatt fra Kultur- og Vitenskapsdepartementet (KVD), legges det opp til en utvelgelse av studenter til hovedfag. Følgende kriterier bør etter departementets mening legges til grunn:

- Det må dreie seg om studier med rekrutteringsvansker. Dvs. at studiekapasiteten er større enn antall søkere.
- Det må dreie seg om studier med normert studietid ut over 10 semestre. Ex. phil. skal sannsynligvis ikke regnes inn i denne studietiden.

Dersom disse kriteriene skal legges til grunn vil det medføre at de fleste hovedfags- og embedsstudier ved Universitetet i Tromsø ikke vil bli omfatta av ordningen.

«Hovedfagsstipendiet» på 25 mill. har fått en positiv oppmerksomhet det ikke fortjener. Dersom KVD får aksept for sine utvelgelseskriterier, vil det omfatte de færreste studiene på høyere grad. I tillegg er det verdt å merke seg at Lånekassen til neste år vil innhente over 40 millioner i inntekter på økte gebyrer ved tilbakebe-

taling av lån. I inneværende år hadde Lånekassen også et underforbruk på stipendiene på over 200 millioner. Dette er penger som dras inn uten å komme studentene til gode. Med andre ord koster det svært lite å heise dette flagget overfor studentene.

Hovedfagsstipendiet er heller ikke et stipend i ordets rette forstand. Det vil hjelpe ikke studentenes hovedproblem: Den vanskelige økonomiske situasjonen i studietida. Det virker som hele ordningen baserer seg på å få folk fort ut av systemet, ikke stimulere til økt rekruttering og bedre levekår for studentene.

Dersom vi i tillegg sammenholder denne «gavepakken» med de øvrige velferdsbevilgningene til studenter i 1988, går de fleste studentene et svart år i møte også denne gangen. Bevilgningene til å drive velferd for studenter gjennom studentsamskipnadene får en sterk reell nedgang og bevilgningene til studentboliger vil ikke gjøre boligkøene mindre i 1988 heller.

I sum er det alt som tyder på at den politiske viljen til å bedre studentenes levekår ikke eksisterer hos de bevilgende myndigheter. Et hovedfagsstipend som ikke engang innebærer økte rammer i Statens Lånekasse er ikke nok til å øke politikernes troverdighet mht. satsing på studentenes velferd.

For Studentutvalget
Unni Sandbukt
Roger Jenssen

Norske studenter utestengt

Siste skudd på EF's ordninger for å knytte mennesker nærmere sammen og styrke fellesskapsfølelsen er ERASMUS-program met. Opp til 40.000 kroner i årlig støtte til studenter som ønsker å ta en del av sine studier i et utenlandsk fagmiljø bevilges igjennom programmet. Det er et åpent spørsmål når norske studenter får mulighet til å søke disse stipendiene.

Utopia Kari Johnsen

I tillegg til de direkte tilskuddene til studentene blir det også gitt midler til universitetene, slik at de kan tilrettelegge forholdene, holde kontakt med utenlandske kolleger og utarbeide studieplaner på tvers av landegrensene. Det vil også bli avsatt penger til å utvikle systemer for godkjenning av utenlandske universitetseksamener. Lærere og administrativt ansatte vil også kunne få tilskudd til reiseaktiviteter med henblikk på undervisningsopphold eller forberedelse av et intensivt samarbeid universitetene imellom.

Akronymet ERASMUS står for «European Community Action Scheme for the Mobility of University Students», men navnet henspiller samtidig på Erasmus fra Rotterdam. På hans tid var det flere europeere som studerte i andre land enn det er i dag, og dette er trolig en av årsakene til at EF's ministerråd valgte å sette i

gang med et slikt program. Man ønsker å leve opp til de tradisjoner humanisten og vitenskapsmannen Erasmus og hans samtidige skapte i det 16. århundret. Dette skal skje både ved å styrke forsknings- og universitetsinstitusjonenes muligheter til internasjonalt samarbeide, og ved å gi studentene en større mulighet til å ta en del av sine studier i et utenlandsk fagmiljø.

Den 30. september i år gikk søknadsfristen ut for danske studenter som ønsker deltagelse i ERASMUS-programmet innen juli 1988. Norske studenter hadde ingen søknadsfrist, det fantes heller ingen søknadsskjema for oss.

Det er umulig å si hva det vil koste for Norge i kroner og øre å knytte seg til ERASMUS-programmet. Det er da på ingen måte sikkert at EF's organer uten videre vil la oss få «kjøpe oss inn.» Såfremt Kultur- og Vitenskapsdepartementet mener at norske studenter skal kunne delta i ERASMUS, må det snarest ta et initiativ til å finne ut av mulighetene for å kunne delta i programmet, uten norsk medlemskap i EF. Det er idag lite sannsynlig at Norge blir medlem av EF de nærmeste årene.

Men ERASMUS begynner nå, og hvis regjeringen mener noe med alle frasene om internasjonalisering av norsk forskning og norsk næringsliv, må den undersøke mulighetene for at norske studenter også kan få ta del i dette.

Norge opplever i dag en stadig økende frykt for andre kulturer. Med et valg friskt i minne hvor resultatet

nettopp gjenspeilet denne frykten, burde det være ekstra aktuelt å la norske studenter møte andre kulturer, språk og miljøer. Dette er verdier det er vanskelig å måle, men som vil ha uvurderlig betydning for Norge som et åpnere samfunn.

Færre Utopia

Mens det tidligere har vært budsjettert med 12 utgivelser av Utopia årlig, vil det i 1988 komme 10 utgivelser av Utopia, 6 i vårsemesteret og 4 i høstsemesteret. Budsjettet til Studentsamskipnaden er stramt i 1988, slik at Utopia etter all sannsynlighet kun vil få inflasjonsjustert sine bevilgninger. Dette er dessverre ikke nok til å dekke den kostnadsvekst avisa har fått på grunn av høye trykkerkostnader, slik at vi derfor ser oss nødt til å skjære ned til 10 nummer. Alternativet for å ikke skjære ned på utgivelsene var å gå over til et annet format, dvs. A-4 format. Dette ville ha senket kostnadene noe, men forslaget har møtt motbør både blant redaksjonsmedlemmene og studentpolitikere. Ei avis skal ha avisformat.

Hummer og Campari

Subterranean Homesick Blues

Ovenfornevnte tittel stammer fra Bob Dylan, men tipper vi rett er det en annen som synger den visa i dag. Bjarne G. Nilsen har blitt nektet å sprengre Langnes-tunnel fram til Elvegata. I stedet må han ta til takke med tunnel-utslag i Bukta. Hvis han ikke går med på det står Tromsø i ferd med å få verdens største vindtunnel, i god tid til Winter Cities.

Vår kommunepolitiske medarbeider TNT Kaspersen har meddelt oss at de etterhvert så berømte gordiske knuter av tunneler med hull i bare en ende og lufthavnplaner med hull i alle ender nå kan løses med et eneste hugg, for ikke å si knall. I samarbeid med arkitekt Sigurd Hamran (som stadig vrir og vrenger på denne rullebanen sin) kan nemlig Bjarne G. få bruk for pent brukte tunneler. Ved å vri rullebanen ca 110 grader (ikke de usle 30 gradene som Hamran foreslår) kommer tunnelen som en naturlig fortsettelse av rullebanen.

TNT Kaspersen hevder at teknikken for take-off vil være banebrytende. En kombinert rusegrop og bomstasjon vil eliminere støyproblemer og unødig stopp for betaling av bompenger.

ger. Bruk av månedskort på enkelte hyppige avganger er også aktuelt. Ved å la rullebanen ende i Elvegata får flypassasjerene et godt blikk over byen, mens byens befolkning unngår stille stunder. Rullebanen vil selvfølgelig være snø- og isfri vinterstid, men dette problemet vil en se nærmere på.

Det meldes at forslaget blir mottatt med stor interesse blant de involverte parter.

- Den beste dynamitten, sier Bjarne G. Nilsen.

- Det beste siden youghurten, sier styreformann i Tromsø Sparebank, meieribestyrer Bersvend Helsingeng.

- Et lite skritt for SAS, et stort skritt for menneskeheten, sier SAS-direktør Janne Carlzon.

Denne spalte vil følge utviklingen nøye.

Bill. mrk. Glasnost i Balsfjord

«Nordlys» kan melde om sterke reaksjoner fra ordfører Olav Åsheim i Balsfjord etter et intervju i skoleavisa «Sandskrubba» som gis ut ved Sand skole i Mortenshals. Etter press fra

ordføreren bestemte skoleledelsen å lime sammen sidene intervjuet var trykket på.

- Vi syntes ikke vi var tjent med bråk i denne saka, sier rektor Kristin Skålvik.

I intervjuet skal ordføreren ha blitt spurt om hvorfor kommunen skal betale for en idrettshall som bare kommer til nytte for folk på Storsteinnes, mens det er dårlig med fritidstilbud på Malangshalvøya. Ordføreren skal ha svart at folk i Malangen stort sett alltid klager når noe blir bygget på Storsteinnes. Ordfører Åsheim mener seg feilsitert, og fikk intervjuet stoppet.

- Vi har allerede gjort et nytt intervju, sier han, og har forståelse for at «elevene kan misforstå og feiltolke ting som er sagt i løpet av et telefonintervju.»

Denne spalte har stor forståelse for ordfører Åsheim. Hvordan ville verden, eller Balsfjord, se ut dersom alt man sier kommer på trykk? Kaos og elendighet er ingen tjent med.

Heite nyheter!

Før vi ønsker alle våre lesere lykke til med eksamen og god jul, vil vi bare ha nevnt at NSU-lederen i Tromsø, **Dag Digernes**, var ute og kjørte heis for ei stund siden, sammen med NSU-utsendt **Lisa Bang**. De kom riktignok ikke så langt, for strømmen gikk og dermed gikk alt i stå. Men alarmen var da gjev å ha. At **Utropia** er omdiskutert, vet vel de fleste. Meningene er mange, noe det følgende knippe utsagn vel dokumenterer. **Tor Ødegård** uttalte for kort siden at det beste nummeret så langt han kan huske av **Utropia** kom nå i høst. Hans oppfatninger blir delt av student **Arne Treholt**, som var full av lovord om **Utropia**. Fra mer profesjonelle pressefolk i **Finmark Dagblad** har **Utropia** fått følgende karakteristikker: «Interessant og velskrevet». På den andre siden svever de mer eller mindre reflekterte utsagn som «jævla reaksjonær blekke», et utsagn produsert av Studentradioens **Kristian Nilsen**. Tysk hovedfagsstudent **Øystein Johannesen** har karakterisert **Utropia** som en lokal variant av **Der Spiegel** og **Stern**. Øystein Johannesen er den samme Johannesen som på siste Hovedallmøte gjorde det klart for Studentutvalgsleder **Trond Dokken** at han hadde sittet tre ganger så lenge som **Dokken** i Universitetets styret. Underforstått: Du vet ikke hva du prater om. Situasjonsrapport fra siste **Skibotn-seminar**: Blek, men fattet, **Elin Gundersen**. Og på konserten med **Jokke og Valentinerne** var Studentradioens medarbeider **Knut Gottschalk Sætre**

indisponert. Den samme Sætre er mann for utsagnet «Jomfruer i alle land, slutt med det». **Studentutvalget**, nå også med i kampen for endringssaken! Disse brave menn og kvinner er til stadighet observert spillende på kronen-automaten utenfor sitt kontor. Store summer spilles daglig bort på denne lokale varianten av en enarmet banditt. Noen gevinster er det da imidlertid blitt. Disse går til å betale honorarer til **Studentutvalgsleder** og **sekretær**, har vi hørt. **Valentinerne** vil ha det til at det likevel er langt fram til Studentradioens avlønning. I kantinen plages studenter av at andre medstudenter tar seg en bil i ny og ne. Dette faenskapet jobbet nå iherdig for å få slutt på. Denne spalte vil bare gjøre det klart for **Sandskrubba/Universitet** at noen semesteravgiftsøkning for å finansiere røykeskuret mellom Universitetets bibliotek og Statsarkivet, det går ikke med på. Mens vi først er inne på Universitetsområdet (i bokstavelig forstand), så kan vi bare å opplyse om diverse **redaktører** rundt omkring byen at her parkerer man bare ikke bilen sin når man er på besøk ved Universitetet en sjelden gang. Ja, ja, vi må helt på tampen få lov til å springe til med en liten beklagelse. Det annonserte intervjuet med Sovjets kulturattache, **Karen S. Zourabian** måtte dessverre gå ut da vi ikke klarte å oppdrive bilde av mannen(!). Men tross alt, vi fikk da tak i en kronikk av Arne. Ses over nyttår! **Hilsen Guttu med knutt i putta!**

«Ingen Fremtid» ut med sitt første album

Oslo-gruppa «Ingen Fremtid» er ute på markedet med sitt første album. Gruppa har eksistert i snart to år, og har i løpet av sin karriere fått ry på seg for å være et av de mest lovende nyeveivbanda på lenge. Musikkstilen blir karakterisert som depressiv og opportunistisk. Tekstene deres er i all hovedsak hentet fra studentmiljøet. Albumet til «Ingen Fremtid» har fått den fengende tittelen «Samme møkka som alltid før, bare ikke verre». Vi tør spå «Ingen Fremtid» en lovende karriere. Det svinger som bare f... av den demoen vi fikk høre her i forrige uke. Bandet består av fra venstre Jann-Henry Hansen, Claude Remiss, Johanne, Gunvor Fjørtoft, Willy Woll og endelig hovedpersonen i «Ingen Fremtid», Vidar Bakken.

nytt ute

Perioden 16. november til jul

Skarven

Søndag 22. november: Café - Café. Lørdag 28. varter Halvdan Sivertsen opp med musikk, mandag 30. står Moment 82 for blåmandags-bluesen. 5. og 6. desember synger Britt Eva Løkkemo franske viser. Det videre programmet frem mot jul var ikke klart da **Utropia** gikk i trykken.

Paletten

Ny eier på Paletten fra den 10. november, et program for perioden var derfor vanskelig å få tak i.

Prelaten

Onsdag 18. november: Alph-kveld med Alph Olsen. Søndag 22. spiller Cato Sanden band, helga 27. og 28.

spiller «Dum - Dum boys» fra Trondheim. Disse er identiske med tidligere Wannskrækk, noe avsløpet i kantine. Rune Hagen fra Studentradioen karakteriserer dem forøvrig som landets beste hard-rock band. 1. desember blir det viser med Asbjørn Dahl og Jan Arvid Johansen. 6. og 7. er det «bozza-jazz» fra Argentina med Augustin Pereira. 11. og 12. spiller Tromsø Rhythm and Blues Band, 29. og 30. blir det romjulsstemning med Sverre Kjeldsberg og co.

Pacific

16. november spiller Spirit, et band fra øyene rundt Tromsø. Scan American band spiller den 19. november samt 3. og 17. desember. 20. og 21. november blir det nattklubb med Hurricanes som spiller gammelpop,

de vil også spille på rekeften tirsdag 24. og på biffaften onsdag 25. 26., 27., og 28. spiller Bjørn Jens, 1. og 2. samt 4. og 5. desember spiller Warner Bros band, 8.-12. spiller det kjente Ciriani orkester, 15. og 16. samt 18. og 19. spiller Nordens Paris. Den 20. stenger Pacific dørene før jul.

Studenthuset

Samfunnet arrangerer debattmøter hver torsdag. Konsertene fremover er litt usikre; The Klart vil iallfall stikke innom en tur i begynnelsen av desember, og Steinar Albrigtsen har lovt å ta med seg gitaren og et par videoer til en blues-lørdagsettermiddag. Det oppfordres herved til å følge med på oppslagstavlene for nærmere beskjed. Studentuset holder åpent hele jula og ønsker velkommen til koselige romjulstreff.

Tromsø Kunstforening

14.-29. november utstiller Reidar Aulie sine malerier og tegninger, 5.-20. desember blir det malerier av Morten Juvet.

Bokanmeldelse: Åh, menn!!

Ex Libris forlag har gitt ut boka «Kvinnens lommeuide til menn» av Glazenbrook m.fl. Boka er ifølge et presseskriv årets bok for kvinner, og gir svar på hvordan kvinner skal finne en mann som lever opp til forventningene. I boka møter man velforti mannsvarianter, bl.a. «Den handelsreisende», «Den aldrende hippien», «Den myke mannen» og ikke minst «Medisinerstudenten» som vi gjengir nedenfor.

Medisinerstudenten

Medisinerstudenten jakter veltrimmet, men kvisete i flokk på sykepleierfester og restauranter i nærheten av sykesøsterenes hybelhus. Squash og tennis forhindrer kanskje at han legger på seg, men gatekjøkkenmat og delikatesser fra sykehuskantinen setter sitt tydelige preg på ham. Når han ikke drikker eller går på jentejakt løper han rundt med små objekter fra laboratorieøvelsene i anatomi eller morer seg med å etterlate seg små formaldehydduktende tissetaser i dørsprekker og såpekopper. Sykepleiere er bare rutine. Ethvert hunnkjønn som ikke jobber på sykehus er et statussymbol for

ham. Å gjøre inntrykk på sine medstudenter er ofte viktigere for ham enn å gjøre inntrykk på deg.

Å prate med ham byr ikke på overraskelser: Hårreisende historier fra operasjonssalen og grove vitser er alt han har på lager. Innimellom søler han øl på deg og mens han er sikker på at alle kameratene hans ser det - tar han deg under armen for å kjøre deg hjem til en rotete hybel i sportsbilen som pappa kjøpte brukt til ham.

Når alvoret time nærmer seg, spiller han dritings for å dekke over at han ikke er noe tess. Han kan alle de latinske navnene på kroppens edlere deler, men er håpløs som elsker. Kanskje blir han bare liggende der og ber deg om å kile ham på vas deferens'en sin. Han vil heller vitse om cunnilingus og fellatio enn å be drive det selv. Til slutt sover han eller må spy.

Glazenbrook m. fl.:

Kvinnens lommeuide til menn
Hft. ill. 88 s., kr 65,-
Ex Libris.

He Pao 1 - Den gale munken He Pao 2 - Steinens minne

I den senere tid har det dukket opp mye forskjellig på tegneseri efronten - ting som har like lite til felles med Hårek og Billy som Strindberg har med Sandemo. «He Pao» er en av de nye seriøse tegneseriene hvis kvalitet framtvinger respekt for mediet.

Handlingen er lagt til middelalderens Kina, en urolig tid for keiserdømmet. Hovedpersonen er en italiensk pike som ble adoptert av en kinesisk familie da hennes foreldre forulykket. De ønsket seg helst en gutt, og He Pao, «elvens juvel», blir oppdratt som en gutt. Hun må flykte fra landsbyen da lensherrens gale sønn dreper foreldrene hennes, og havner under beskyttelse av en gruppe omreisende buddhistnonner.

Den eldste av nonnene har hatt et forhold til «den gale munken», en munk som for 40 år siden fant en svært effektiv selvforsvarsteknikk - så kraftig at den til slutt fortærte han. Nå er flere grupper på leting etter denne, og nonnene er deres beste ledetråd. He Pao selv er ikke ut-

preget religiøst anlagt, og hennes ønske om å lære kampteknikk knytter hennes skjebne tett til den gale munkens krigskunst. Alt som skjer bidrar til å føre henne mot det målet hennes karma har bestemt.

Serien er dramatisk, og spesielt de med interesse for østlige kampkunst og filosofi vil finne mye interessant. Men man må ikke være zenmester for å ha glede av «He Pao» - også for oss andre dødelige er dette intelligent underholdning med ymse muligheter for tolkning. Dette er en serie en ikke blir ferdig med etter en gangs gjennomlesning - går man tilbake, myldrer det fram tegn, finesser og eksempler på utsøkt billedbruk. Serien er ikke tegnet, men malt med akvarellfarger. Det er et virkelig nydelig utført stykke arbeid - spesielt er landskaps bildebilde bra. En bør ha god tid når en setter seg ned med «He Pao» - her er det uante nytelser i vente! Cappelen Forlag 1987

48 s., kr 68,-